

ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/ว พ๗๐

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
เทศบาลเมืองปัตตานี และเทศบาลเมืองตะลุบัน

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตราด ได้ดำเนินการถอดบทเรียนความสำเร็จของศูนย์อบรมก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม สังกัดเทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นๆ ได้นำไปศึกษา ประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปอย่างมีคุณภาพ และเป็นแนวทางในการขยายการพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐานเกิดความยั่งยืนต่อไป โดยแบ่งประเด็นในการถอดบทเรียน ออกเป็น ๕ ประเด็น ได้แก่ โครงการสร้างการบริหาร รูปแบบหรือวิธีการดำเนินงาน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และข้อเสนอแนะ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการบริหารจัดการงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีคุณภาพ จึงขอประชาสัมพันธ์การถอดบทเรียนศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ เพื่อนำไปศึกษา ประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีคุณภาพ และเป็นแนวทางในการขยายการพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐานเกิดความยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น www.dla.go.th หัวข้อ “หน่วยงานภายใน” หน่วยงาน “กองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น” เมนู “E-Book” เรื่อง “การถอดบทเรียนศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด” รายละเอียดปรากฏตามหนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๑๖๓๓ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี www.pattanilocal.go.th หัวข้อ “หนังสือราชการ”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐๗๓-๓๓๖๐๔๔, ๐๗๓-๓๔๔๕๑๙ ต่อ ๑๐๗
โทรสาร ๐๗๓-๓๓๖๕๘๑

☐ ก.ร.บ. ๖
☐ ก.ร.บ. ๖
☒ ก.ร.บ. ๖
☐ ก.ร.บ. ๖
☐ ก.ร.บ. ๖

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/๑๖๖๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง การถอดบทเรียนศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตราด ได้ดำเนินการถอดบทเรียนความสำเร็จของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม สังกัดเทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นๆ ได้นำไปศึกษา ประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีคุณภาพ และเป็นแนวทางในการขยายการพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐานเกิดความยั่งยืนต่อไป โดยแบ่งประเด็นในการถอดบทเรียนออกเป็น ๕ ประเด็น ได้แก่ โครงสร้างการบริหาร รูปแบบหรือวิธีการดำเนินงานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และข้อเสนอแนะ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด จะเป็นประโยชน์ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นๆ ได้ศึกษาและประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีคุณภาพ จึงขอความร่วมมือจังหวัดประชาสัมพันธ์การถอดบทเรียนดังกล่าว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนใจสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากทางเว็บไซต์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น www.dla.go.th หัวข้อ “หน่วยงานภายใน” หน่วยงาน “กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น” เมนู “E-Book” เรื่อง “การถอดบทเรียนศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น
กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๒๑-๓ ต่อ ๔๐๑-๔๑๖ โทรสาร ต่อ ๔๑๘

การถอดบทเรียน
ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม
เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีการบริหารจัดการครอบคลุมในทุกด้าน
ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตราด

คำนำ

ด้วย นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยม การดำเนินงานศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ และได้มอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตราด ดำเนินการถอดบทเรียนความสำเร็จของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม ที่มีการบริหารจัดการ ครอบคลุมในทุกด้าน

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตราด ได้ดำเนินการถอดบทเรียนศูนย์อบรม เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม โดยกำหนดประเด็นในการถอดบทเรียน ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้าง การบริหาร รูปแบบหรือวิธีการดำเนินงานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็ก และข้อเสนอแนะ ซึ่งหวังว่า “การถอดบทเรียนศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด” จะเป็นประโยชน์และเป็นเอกสารวิชาการเผยแพร่ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไป ปรับใช้กับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่อื่นต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตราด

เมษายน ๒๕๖๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ข้อมูลทั่วไป	๑
โครงสร้างการบริหาร	๒
รูปแบบและวิธีการดำเนินงาน	๓
ปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จ	๑๒
ปัญหาและอุปสรรค	๑๓
ข้อเสนอแนะ	๑๓
ภาคผนวก	
-โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด	๑๔

การถอดบทเรียน ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด

การถอดบทเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมายคือศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อถอดบทเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศึกษากระบวนการบริหารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การดำเนินงานในด้านต่างๆ เพื่อเป็นแบบอย่างให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นๆ สามารถนำไปศึกษาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขยายวงการพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐานเกิดความยั่งยืนต่อไป

ข้อมูลทั่วไป

ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม ตั้งอยู่ในบริเวณวัดไผ่ล้อม เลขที่ ๒๓๘ ถนนหลักเมือง ตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดตราด รหัสไปรษณีย์ ๒๓๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๘๖-๘๑๗๒๑๔๔ เปิดสอนตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาล (ช่วงอายุ) ๒ - ๔ ปี เริ่มเปิดทำการสอนเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ โดยได้รับการสนับสนุนจากกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ แรกเริ่มใช้ห้องเรียนของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มีห้องเรียน ๒ ห้อง มีเด็กนักเรียน จำนวน ๔๐ คน ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม ได้ก่อสร้างอาคารเรียน ขึ้น ๑ หลัง โดยมีพระอาจารย์สุบิน ปณีโต และกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ให้การสนับสนุน ปัจจุบันศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม มีครูผู้สอน จำนวน ๑๓ คน โดยได้รับค่าตอบแทนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีครูพี่เลี้ยง จำนวน ๕ คน ได้รับค่าตอบแทนจากวัดไผ่ล้อม และมีเด็กนักเรียน จำนวน ๓๖๕ คน

ปรัชญาของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม

“พัฒนาการสมวัย ก้าวไกลวิชาการ สืบสานพระพุทธศาสนา บนพื้นฐานหลักการ เศรษฐกิจพอเพียง”

วิสัยทัศน์

“มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ เชิดชูคุณธรรม นำเด็กปฐมวัยก้าวไกลสู่สากล”

พันธกิจ

- จัดทำแผนการจัดประสบการณ์และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเน้นพัฒนาการผู้เรียน ทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา
- จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- เฝ้าระวังดูแลสุขภาพ การรับประทานอาหาร การดื่มนมอย่างสม่ำเสมอ กิจกรรมส่งเสริมสร้างสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อระดมความคิดทรัพยากรมาช่วยเหลือในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัย
- จัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ

โครงสร้างการบริหาร

ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม มีโครงสร้างการบริหารประกอบด้วยผู้บริหารและรองผู้บริหาร ดังนี้

๑. นางสาวมยุรี อภิวิาท ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด
๒. นางเกษร วงศ์ไชยา ตำแหน่ง รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
๓. นางสาวสุกัญญา คณาญาติ ตำแหน่ง รองผู้บริหารฝ่ายงบประมาณ
๔. นางสาวศิวพร วงศ์จันทร์พย์ ตำแหน่ง รองผู้บริหารฝ่ายบุคคล

คณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม จังหวัดตราด

๑. พระครูสุนทรธรรมทัศน์	เจ้าอาวาสวัดไผ่ล้อม	กรรมการที่ปรึกษา
๒. พระครูสังฆรักษ์ทรงวุฒิ	รองเจ้าอาวาสวัดไผ่ล้อม	กรรมการที่ปรึกษา
๓. พระสุบิน ปณีโต	ผู้บริหารศูนย์ฯ	ประธานคณะกรรมการ
๔. นายประดิษฐ์ ดวงนา	ผู้แทนองค์กรชุมชน	รองประธานคณะกรรมการ
๕. นางดวงพร คณาญาติ	ผู้แทนองค์กรชุมชน	กรรมการ
๖. นางสาวมยุรี อภิวิาท	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ	กรรมการ
๗. นางวรรณภา บุญล้อม	ผู้แทนผู้ปกครอง	กรรมการ
๘. ดร.กมลพล งามเจือ	ผู้แทนสถานศึกษาใกล้เคียง	กรรมการ
๙. ดร.มุกิตา แพทย์ประทุม	ผู้แทนสถานศึกษาใกล้เคียง	กรรมการ
๑๐. นางสาวพูลสุข บุญพิทักษ์	ผู้แทนสถานศึกษาใกล้เคียง	กรรมการ
๑๑. นางสาวอรพิน พุ่มผกา	ผู้แทนครู	กรรมการ
๑๒. นายพนัส ประดลชอบ	ผู้แทนครู	กรรมการ
๑๓. นางรัญจวน เนตรสุวรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๔. นางสาวไข่มุกด์ พงษ์พานิช	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๕. นางสาวนิรชา พงศาวิรี	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๖. นางสาวจินตนา ประทุมวงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๗. นางเกษร วงศ์ไชยา	หัวหน้าศูนย์ฯ	เลขานุการคณะกรรมการ

รูปแบบหรือวิธีการดำเนินงาน

ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้าน ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี บนพื้นฐานของความรู้คู่คุณธรรมมาใช้ในการ พัฒนาเด็กเล็กให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนี้

๑. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เทศบาลเมืองตราด ได้รับการถ่ายโอนมาจากกรมการศาสนา โดยมีการบริหารจัดการศูนย์ฯ ตามรูปแบบที่ ๓ กล่าวคือ วัดไผ่ล้อมเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการทั้งหมด โดยเทศบาลเมืองตราดทำหน้าที่จัดสรรเงินอุดหนุน ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการ (ค่าอาหารกลางวัน) ยกเว้นอาหารเสริม (นม) ค่าวัสดุ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งเทศบาลเมืองตราดเป็นผู้จัดซื้อจัดจ้างให้แก่ศูนย์ฯ โดยผู้ปกครอง เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมสำหรับการดูแลเด็กตามความเหมาะสม

๒. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้สอดคล้องกับมาตรฐานทั้ง ๔ ด้าน เพื่อพัฒนาความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และ สติปัญญา ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ เพื่อให้เด็กก่อนวัยเรียนในชุมชน ได้รับการพัฒนาตามสมควรแก่วัย มุ่งให้เกิดการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กทุกคนในพื้นที่ อย่างทั่วถึง เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการดูแลเด็กให้ผู้ปกครองสามารถประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่ พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย และเป็นการให้โอกาสทางการศึกษา แก่เด็ก เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับสูงขึ้น อีกทั้งศูนย์ฯ ดังกล่าวตั้งอยู่ในบริเวณ วัดไผ่ล้อม เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด ทำให้เด็กได้ใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนา เข้าร่วมพิธีทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งส่งเสริมจิตใจให้เด็กมีคุณธรรม และจริยธรรม

๓. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม ได้บริหารจัดการการเรียนการสอนและกิจกรรม ที่มีมาตรฐาน มีคุณภาพ พัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง เน้นเด็กเป็นสำคัญ เรียนรู้ผ่านประสาท สัมผัสทั้งห้า ลงมือปฏิบัติจริงทำให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และ สติปัญญา มีการบูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ ชีวิตประจำวัน สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านเหมาะสมกับวัย เปิดการเรียนการสอนตลอดปี ไม่มีปิดเทอม เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนา และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม โดยไม่ขาดช่วง สมบูรณ์ตามวัยครบทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง เมื่อต้องออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงดูครอบครัว และลดปัญหาของเด็กๆ ในท้องถิ่นที่ไม่ได้รับโอกาสการดูแล การพัฒนาการตามวัย

กิจกรรมและการจัดประสบการณ์เรียนของเด็ก ซึ่งเด็กทุกคนจะได้ออกนอกห้องเรียน เพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกตามความต้องการ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก ผ่านการเรียนรู้ฐานกลางแจ้ง จำนวน ๑๕ ฐาน ดังนี้

๑. ฐาน Star kids (ร้อง เล่น เต้น สู้ดาว) เด็กสามารถเรียนรู้ได้จากการร่วมกิจกรรมต่างๆ ทำให้เด็กได้แสดงออก ได้ร้องเพลง รู้สึกสนุกสนาน อยากเรียนรู้มากขึ้น สร้างความเชื่อมั่นในการแสดงออกให้กับเด็ก ส่งเสริมการปรับตัวให้รู้จักการทำกิจกรรมร่วมกัน

๒. ฐานพิชิตเส้นชัย เพื่อเป็นการพัฒนาทางด้านร่างกาย ซึ่งมีผลต่อคุณภาพของการเจริญเติบโตความแข็งแรงของร่างกาย การเคลื่อนไหวและการทรงตัว สามารถบังคับการเคลื่อนไหวของร่างกาย เดินได้คล่อง สามารถวิ่งและกระโดดได้ดี มีความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ

๓. ฐานสนามทราย การเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย นับเป็นหัวใจสำคัญของการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้และพัฒนาการที่สอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของเด็กวัยนี้เพื่อให้เด็กได้สัมผัสกับธรรมชาติ

๔. ฐานชมพันธุ์ไม้พาเพลิน เปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสกับธรรมชาติ เพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งรอบตัว สอนให้เด็กรู้จักปลูกต้นไม้ และการไม่ทำลายต้นไม้ ปลูกฝังให้เด็กอนุรักษ์ธรรมชาติ เกิดเป็นห้องเรียนธรรมชาติ เด็กๆ ได้เรียนรู้ เปิดโลกกว้างได้สัมผัสกับธรรมชาติเพื่อต่อยอดความรู้สร้างสรรค์และจินตนาการ

๕. ฐาน Play and learn (การจัดการเรียนรู้แบบเล่นปนเรียน) การเล่นเป็นกิจกรรมที่ทำให้รู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนาน เป็นกิจกรรมที่ทำโดยไม่ต้องถูกบังคับ การเล่นเป็นกระบวนการพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๖. ฐาน SENSORY motor การเล่นที่ใช้พลังงานของร่างกาย จะทำให้เกิดความสนุกสนาน ซึ่งเด็กที่จะมาเล่นร่วมกันต้องเคารพกฎกติกาของการเล่น เรียนรู้การรู้จักแพ้ การรู้จักชนะ และทำให้เด็กปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้ดี มีการเคลื่อนไหวตามความต้องการและความสนใจ และการฝึกการสร้างความสมดุลของร่างกาย

๗. สระน้ำแสนสนุก สอนให้เด็กปฐมวัยรู้จักอันตรายจากการจมน้ำ เฝ้าระวังดูแลปกป้องคุ้มครองเด็ก สอนเด็กให้รู้จักกฎแห่งความปลอดภัย และเด็กรู้จักการช่วยเหลือคนตกน้ำหรือจมน้ำ โดยเน้นหลัก "ตะโกน โยน ยื่น" ที่สอนให้เด็กตะโกนขอความช่วยเหลือเมื่อตกอยู่ในอันตราย หรือมีเพื่อนจมน้ำ ที่สำคัญต้องร่วมกันให้ความรู้อย่างถูกต้องแก่เด็กและผู้ปกครอง

๘. ฐานการเล่นแบบไทย ช่วยพัฒนาเด็กให้มีทักษะทางสังคมช่วยให้เด็กมีความเป็นผู้นำและผู้ตาม รู้จักสับเปลี่ยน รู้จักรอคอย มีการวางแผน เสียสละ รู้จักให้อภัย และปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น มีน้ำใจซึ่งกันและกัน เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ หลีกเลี่ยงการใช้เวลาหมกมุ่นกับเทคโนโลยี ทำให้เด็กมีความรักและหวงแหนในความเป็นไทย

๙. ฐานบ้านเปี่ยมสุข กิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระในตอนเช้าหน้าเสาธง เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม มีการนิมนต์พระสงฆ์ในวัดใกล้เคียงมาสอนธรรมศึกษาอย่างง่ายๆ เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีสำหรับเด็ก รู้จักการกราบพระที่ถูกต้อง สวดมนต์บทสั้นๆ และแผ่เมตตาได้ มีความอ่อนน้อม ถ่อมตน และมีสมาธิมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีในการทำกิจกรรมในห้องเรียน

๑๐. ฐานก้าวกระโดดพาเพลิน การเคลื่อนไหวร่างกาย ออกกำลังกาย และเล่นอย่างปลอดภัย ทำให้เด็กมีสุขภาพที่แข็งแรง เติบโตสมวัย มีอารมณ์เบิกบานแจ่มใส เพราะการที่ได้วิ่งเล่น กระโดดโลดเต้นที่เหมาะสมกับความสามารถและทักษะของเด็ก จะทำให้เด็กได้พัฒนาทางร่างกายอย่างเต็มที่

๑๑. ฐาน Play ทอย (ของเล่นเสริมพัฒนาการ) เด็กได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการเล่นเครื่องเล่นรูปทรงต่างๆ เกิดการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการเล่นเคลื่อนไหวแบบสนุกสนาน ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในแผนการศึกษา

๑๒. **ฐานห้องสมุด** เพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก มีมุมหนังสือในทุกห้องเรียน มีสื่อการอ่าน การเรียนรู้ต่างๆ โดยใช้ภาพ หนังสือนิทาน สื่อการสอนต่างๆ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทักษะ เสริมสร้าง ทักษะภาษาอังกฤษในเด็กปฐมวัย ใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยแต่ละห้องเรียน มีอุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นวีดีโอ เพื่อเปิดนิทาน หรือสารคดีให้เด็กดู

๑๓. **ฐาน ๗ Q** คือ ความฉลาดทางสติปัญญา(IQ) ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ความฉลาดในการริเริ่ม สร้างสรรค์(CQ) ความฉลาดทางศีลธรรม จริยธรรม (MQ) ความฉลาดที่เกิดจากการเล่น (PQ) ความฉลาด ในการแก้ไขปัญหา (AQ) และ ความฉลาดทางสังคม (SQ) เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ให้เด็ก มีพัฒนาการครบทุกด้าน

๑๔. ฐาน New funny room ๑ การเล่นช่วยให้เด็กได้ใช้อวัยวะส่วนแขน ขา ในการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ เด็กได้ออกกำลังกายตามความต้องการ มีการปีน ป่าย ลอด ทักษะการทรงตัว รู้จักเล่นกับผู้อื่น มีน้ำใจรู้จักแบ่งปันและรอคอย รู้จักแก้ไขปัญหา รู้จักคิดและตัดสินใจเป็นการเพิ่มพัฒนาการของเด็ก ด้านร่างกายและมีความสุขจากการเรียนรู้

๑๕. ฐาน New funny room ๒ (ฟิตเน็ต) เครื่องเล่นออกกำลังกาย ส่งเสริมการออกกำลังกาย เพื่อให้เด็กเจริญเติบโต อย่างสมวัย มีพละนามัยสมบูรณ์ แข็งแรง ส่งเสริมให้เด็กได้มีการฝึกความแข็งแรงของร่างกายและความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อสม่ำเสมอ ทำให้ระบบหัวใจ หลอดเลือดแข็งแรงขึ้น และทำให้น้ำหนักเด็กเป็นไปตามมาตรฐาน

ปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จ

การดำเนินงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม ที่ทำให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบความสำเร็จมีปัจจัยเกื้อหนุน ดังนี้

๑. ผู้อำนวยการศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม มีความรู้ ความสามารถ มีจิตใจเมตตา กรุณา เสียสละ มีความตั้งใจ ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำงานโดยไม่รับเงิน ค่าตอบแทนเป็นแบบอย่าง ให้แก่บุคลากรในศูนย์ฯ
๒. มีการบริหารจัดการศูนย์ฯ อย่างเป็นระบบ มีวิธีการทำงานและมีแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน มีการประชุมและการระดมความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรของศูนย์ฯ มีระบบติดตาม การดำเนินงานของแต่ละฝ่าย
๓. มีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กในทุกด้าน ทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา และมีการเพิ่มประสบการณ์เรียนรู้ใหม่ๆ ให้แก่เด็กทั้ง ในสถานที่ตั้งศูนย์ฯและนอกสถานที่
๔. คณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม มีความเข้มแข็ง ในการบริหาร ส่งเสริม และสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๕. ครูผู้สอนและผู้ดูแลเด็กใส่ใจ ยอมรับ และเข้าใจเด็กแต่ละคนที่อยู่ในความรับผิดชอบและ มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงเทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ เหมาะสมกับเด็ก
๖. การให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคล โดยจัดอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทั้งด้าน วิชาการและศึกษาดูงานตามที่ต่างๆเพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาศูนย์ฯ บุคลากรทุกคนได้รับการ ฝึกอบรมหรือพัฒนาศักยภาพ อย่างน้อยปีละ ๒๐ ชั่วโมง
๗. ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินกิจกรรมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๘. มีการตรวจติดตาม และนิเทศงานของครูและผู้ดูแลเด็ก ในโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ
๙. อาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมทั้งภายในและภายนอกอาคาร สะอาด ปลอดภัย ท่ามกลางธรรมชาติ เหมาะแก่การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
๑๐. มีการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยครูผู้สอนและผู้ดูแลเด็ก และรายงานผล การประเมินพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบ
๑๑. การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้

ปัญหาและอุปสรรค

ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม จังหวัดตราด แม้จะมีการบริหารจัดการที่ดีแต่ยังมีปัญหาและอุปสรรคเช่นเดียวกัน ดังนี้

๑. ด้านพื้นที่ เนื่องจากศูนย์ฯ ตั้งอยู่ในบริเวณวัดทำให้มีพื้นที่จำกัด ในช่วงฤดูฝนมักมีน้ำขังซึ่งก่อให้เกิดความไม่สะดวกต่อการจัดกิจกรรมของเด็ก และห้องเรียนมีสภาพเก่าเนื่องจากก่อสร้างมาเป็นเวลานาน
๒. ผู้ดูแลเด็กและบุคลากรที่เกี่ยวข้องบางส่วนไม่มีวุฒิทางการศึกษาด้านปฐมวัย
๓. มีผู้ปกครองจำนวนมากที่ต้องการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม แต่เนื่องจากทางศูนย์มีข้อจำกัดไม่สามารถรองรับเด็กได้ตามความต้องการ

ข้อเสนอแนะ

๑. ให้เทศบาลเมืองตราดสนับสนุนผู้ดูแลเด็กให้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก
๒. ให้เทศบาลเมืองตราดจัดหาพื้นที่ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม แห่งที่ ๒ เพื่อขยายโอกาสในการจัดการศึกษา
๓. ให้เทศบาลเมืองตราดและศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม หาแนวทางในการไม่เก็บค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครอง
๔. ให้เทศบาลเมืองตราดและสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตราด จัดทำแผนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ได้ศึกษาดูงานและเรียนรู้ การบริหารจัดการศูนย์ฯ เพื่อนำไปปรับใช้ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด

ภาคผนวก

โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการใน ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วัดไผ่ล้อม

๑. โครงการโรงเรียนพ่อแม่

๒. กิจกรรม ๒ ก ๒ ล (กิน กอด เล่น เล่า)

(ฐานกิน)

(ฐานเล่น)

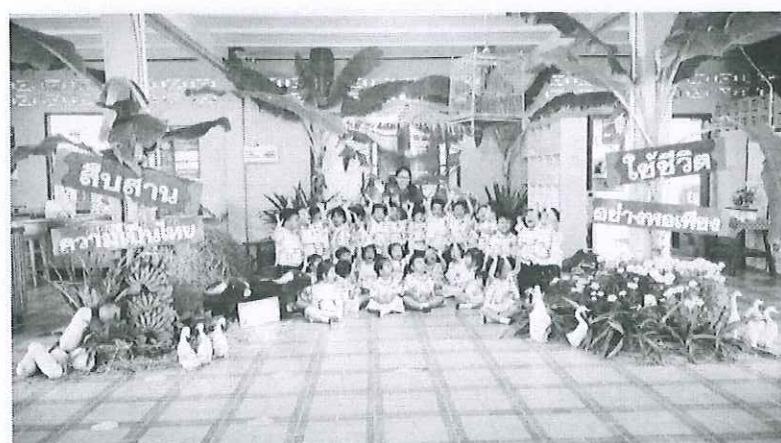
(ฐานเล่น)

(ฐานเล่า)

๓. โครงการสืบสานความเป็นไทยใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

๔. โครงการอ้อมกอดพ่อ

๕. โครงการชวนหนูทำบุญ เวียนเทียนฟังธรรมในวันสำคัญทางศาสนา

๖. โครงการกีฬา

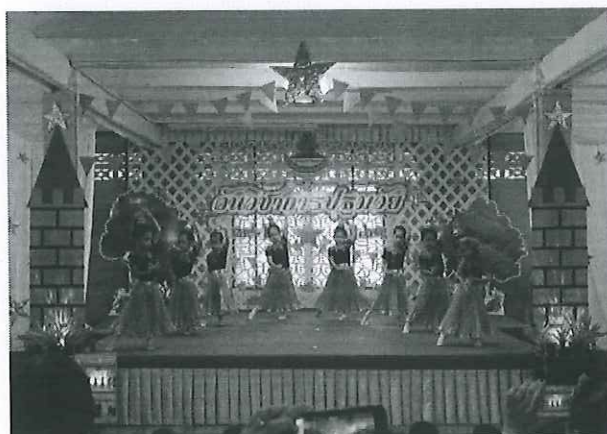
๗. โครงการนิทานบทบาทสมมติ

๘. การจัดกิจกรรมการทิ้งขยะและการคัดแยกขยะ

๙. วันวิชาการปฐมวัย

๑๐. ร่วมงานวันท้องถิ่นไทย

